

SVOBODNA SLOVENIJA

ESLOVENIA LIBRE

AÑO XXXV (29)

Stev. (No.) 35

BUENOS AIRES

2. septembra 1976

Ob Cankarjevem spomeniku v Ljubljani

Pravzaprav: ne ob Cankarjevem spomeniku v Ljubljani, saj ga tam še nima, razen pred gostilno na Rožniku, kjer njegova glava na skromnem podstavku gleda naravnost stran od Ljubljane proti Vrhniku. Zato ne govorim ob njegovem spomeniku v Ljubljani, ampak o njegovem spomeniku v središču Slovenije. Ta mu letos — v Cankarjevem letu —, prireja sicer proslave, ni mu pa postavila spomenika, ki mu ga že toliko let obljublja, in ki naj bi bila krona njegovi stoletnici. Toliko je bilo že govorjenja o njem, toliko priprav že leta in leta, razpisov in natečajev in žirij — pa vse nič: Ljubljana mu ni postavila spomenika in gotovo je, da ga v tem jubilejnim letu tudi še ne bo.

Te mesece skrbno prebiram Cankarja iz knjige v knjigo in v 16. zvezku Zbranih spisov (Izza Cankarja) na str. 113 berem tudi Cankarjev stavek: „Navsezadnje pa je vendarle škoda, da je pogorela naša hiša na Klancu (rojstna hiša) pri sv. Lenartu. Če bi bil jaz na primer imeniten človek, bi mi po smrti vzdali spominsko ploščo. Ko so jo oblikovali slavnemu kolofektorju Stanku Vrazu, je stal, pred njo učenjak, razprostrl je roke in je vpil: Sta-a-nko! ...Sta-a-nko! Kdo bo menil vpil: Ja-a-nez!... — Škoda.“

In na drugem mestu: „Kipar je postavil kip na trg. Pride mimo človek in pride mimo žival; obadva izrazita svojo mnenje na svoj način.“ (istotam str. 46)

Vsega tega Ivan Cankar v Ljubljani ni doživel niti ob stoletnici ne od človeka, ne od živali, pač pa od govornikov, pa ne pred spomenikom. Socialistična zveza, ki jo vodijo zgolj funkcijarji-komunisti, kot je ugotovil tržaški Zaliv, je vso Slovenijo zajela v mrežo najetih govorov, proslavljaljočih Cankarjevo predhodništvo in patronažco komunizmu, t. j. dialektičnemu materialističnemu ateističnemu Marx-Engelsovmu leninizmu, čeprav je vsaj to, če nič drugega za „večnost pribito“, da je Ivan Cankar veroval v Boga in v neumrljivost duše po smrti, kajti „*Luč je in Bog je ... in nebeška glorijska*“ — To vero v transcendentalnost prezirajo, je ne omenjajo, kakor tudi ne njegovega odpora proti slednji diktaturi, duhovnemu in političnemu nasilju. Ko sem zopet bral njegove Hlapce, sem živo občutil, da niso namenjeni le političnemu klerikalizmu fin de siecla, ampak neskončno bolj današnjemu režimu v Sloveniji. Nihče ni napisal take obsodbe današnjega režima, kakor so prav ti prizori iz Hlapcev, hlapcev režimu... kot so danes kulturniki v domovini... in sploh vsi... In če citira kulturni delavec od tam danes tak Cankarjev citat, kot je bil svobodno tiskan pod klerikalnim režimom svojih dni, je dotični citiran na policijo in mu grozi sto nevspešnosti in šikan in prepoved še pisati o Cankarju. Tole je odložno citirati današnje dni: „V *stranki* mora biti, v *tolpi*, potem se mu vse prizane-se; če stopi korak po svoji prosti česti, je izgubljen.“ (DS 1920, 26 ZS III) In Cankar ni nikdar stopil v tolpo. Tolpa pa je danes nositeljica nasilja in glasilka sovraštva. Cankarjevo delo pa je bila „knjiga ljubezni“ (Bela kri-zantema, ZB 16, 149). Cankar sam je napisal: „Da sem živel v židovskih časih, bil bi učenec Kristusov“ (ZS 16, 261).

Zaradi vsega tega moremo dati prav tistim — Katoliški glas, Gorica —, ki pišejo, da doma „ne morejo Cankarja“, in da mu zato niso v tem jubilejnim letu postavili spomenika.

Drži: Ljubljana, ta centrum slovenstva, to mesto, ki ga je Ivan Cankar opeval z najlepšimi in najnežnejšimi besedami, z najvišjo poezijo, še danes nima njegovega spomenika.

Toda ljudstvo snuje zopet in zopet načine, kako bi se vendarle v urbanističnih projektih postavil spomenik, vreden Cankarjeve umetnosti in pomembnosti.

OBSOJENI, USTRELJENI IN PO 28. LETIH OPROŠČENI

Pod naslovom „Sporočilo javnosti“ je ljubljansko Delo 28. julija objavilo sporočilo, ki ga je poslalo v objavo Javno tožilstvo SR Slovenije na osnovi 8. člena zakona v javnem tožilstvu.

Sporočilo se glasi:

„V aprilu in avgustu 1948. leta so bili obsojeni: Ing. Diehl Branko, roj. 27. 7. 1905 v Celju, ing. Oswald Stane, roj. 11. 8. 1907 v Ljubljani, ing. Barle Karel, roj. 3. 5. 1910 v Šmartnem pri Slovenj Gradcu, Puffler Janko, roj. 8. 6. 1905 v Hrastniku, Presterl Martin, roj. 8. 3. 1916 v Gradcu, ing. Krajnc Boris, roj. 25. 12. 1913 v Kantridi pri Reki, ing. Stepišnik Milan, roj. 11. 11. 1910 v Ljubljani, Ličen Vladimir, roj. 19. 9. 1912 v Trstu, Gasser Pavel, roj. 26. 9. 1903 v Innsbrucku, Hahn Hilde-garda, roj. 13. 2. 1923 na Dunaju, Košir Mirko, roj. 15. 3. 1905 v Ljubljani, Juranič Oskar, roj. 11. 10. 1909 na Reki, Čorić Petar, roj. 26. 7. 1911 v Bjel-niku, Dervišević Rama, roj. 9. 5. 1923 v Sabcu in Bengalijski Jože, roj. 5. 8. 1921 v Zagorju ter Barle Rezika, roj. 8. 4. 1925 v Wohlfürstu.

Bistvene obtožbe glede katerih so bili navedeni obsojeni so se nanašale na kazniva dejanja sodelovanja za časa sovražne okupacije z gestapom in izvrševanje vojnih zločinov v nemških koncentracijskih taboriščih ter na povojno škodljivostjo v domovini.

Javni tožilec SRS je vložil pri Vrhovnem sodišču SRS predlog za obnovo kazenskega postopka v korist vseh zgoraj navedenih oseb in to glede vseh kaznivih dejanj, za katere so bili obsojeni — razen za Gasser Pavla za grdo ravnanje z duševnimi bolniki pod eno točko krivdoreka. Zbrana so bila namreč nova dejstva in novi dokazi, ki bi v smislu določila 4. tč. 1. odstavka 372. člena zakonika o kazenskem postopku

utegnili sami za sebe ali v zvezi s prejšnjimi dokazi povzročiti oprostitev navedenih oseb. — Vrhovno sodišče SRS je ocenilo predlog javnega tožilca SRS na obnovo za utemeljen in je obnovo dovolilo. V nadaljnjem postopku pred Okrožnim sodiščem v Ljubljani je javni tožilec SRS prvotne obtožbe umaknil in je sodišče zadevni kazenski postopek ustavilo ter obsodilo sodbu v predlaganem obsegu razveljavilo.“

Tako sporočilo javnega tožilca. Svobodna Slovenija je o tem takojimeno-vanem dachauskem ali Diehlvem procesu poročala leta 1948. Že tedaj smo povedali, da so bili vsi obtoženci komunisti ali vsaj delavni funkcionarji OF. Po povratku iz Dachau-a so po končani vojni nekateri obtoženih imeli celo visoke funkcije v novem komunističnem režimu. Na enkrat pa so jih pozaprl in obtožili zato, da naj bi sodelovali z gestapom tedaj, ko so bili v koncentracijskem taborišču Dachau. Večina je bila obsojena na smrt in so bili ustreljeni. Po 28 letih pa so razen enega vsi oproščeni. Sporočilo ne pove, da je bila večina obsojena smrt.

Za obnovo procesa se je najbolj zavzemal tedanji državni tožilec dr. V. Krivec. Med obnovitvenim postopkom se je izkazalo, da je bil dokazni material, na osnovi katerega so bili obsojeni, povzrojen. Med drugim je bilo ugotovljeno, da so bili dopisi, ki naj bi si jih obtoženci izmenjavali, tudi ponarejeni. Ugotovili so namreč v obnovitvenem procesu, da je bil papir dopisov, ki so služili v procesu kot dodatni material, izdelan po vojni, medtem, ko naj bi si obsojenci dopisovali med vojnjo.

Prepričani smo, da to sporočilo državnega tožilstva javnosti ni zadnje in da bo prišel čas, ko bo prišlo sporočilo javnosti, ki bo odkrilo še več podobnih in hujših primerov.

Reakcija, ilegala v državi, nacionalizmi, liberalizmi, anarholiberalizmi, duhovščina, špijonaža, emigracija, tuje agencije...

Na seji Zveznega zbora skupščine SFRJ je podal 20. julija zvezni sekretar za notranje zadeve Franjo Herljevič obširno poročilo. Ker mora kot šef vseh varnostnih organov v državi preganjati notranje in zunanje sovražnike, odnosno vse, ki se upirajo sedanjemu režimu, je največ časa porabil za obračunavanje z vsemi nasprotniki režima tako doma, kakor po vsem svetu. V uvodu je podal poročilo o delu Zveznega sekretariata za notranje zadeve v letu 1975 in poudaril, „da se je občutno okrepila učinkovitost organov varnosti.“ Ti organi naj bi dosegli pomembne rezultate na vseh področjih

svojega delovanja. Pripomogli so tudi pri organiziranju družbe, da bi se postavila po robu poskusom sovražnika, ki hoče „spodkopati in zrušiti ustavno ureditev Jugoslavije.“

Herljevič je dejal: „Posamezne reakcionarne sile iz tujine ter posamezniki in skupine v državi si prizadevajo, da bi vsaj vplivali na tokove notranjega razvoja, pa tudi na orientacijo naše države v mednarodnih odnosih. Te sile poleg tega skušajo v tem hipu popačiti podobo o stanju v Jugoslaviji. Tako si izmišljajo in razširjajo trditve o širših represivnih ukrepih v naši državi, zatiranju demokracije, svobode mišlje-

Tako je prof. Ivan Strmole predlagal v Delu takole počastitev. Ljubljane Cankarju: „Ljubljanski okraj Rožna dolina ima celo vrsto ulic, označenih le z rimskimi številkami: te naj bi poimenovali po junakih njegovih literarnih del ali pa po imenih del samih. Tako bi nastala pod Rožnikom „Cankarjeva četrt“. Saj je prav ta del Ljubljane tesno povezan s Cankarjem, ki je v gostilni na Rožniku stanoval. Ta „spomenik“ ne bi stal veliko — le nove ulične tablice, pa bi pomenil veliko...“ Tako Delo. Avstralske Misli (april 1976) pa značilno komentirajo: „Ideja ni napačna; če jo bodo mestni očetje sprejeli, je pa drugo vprašanje. Če bi ideja prišla „od zgoraj“ vprašanja sploh ne bi bilo. Tako pa bo — žal — verjetno ostalo le pri ideji.“

O drugem takem načrtu govori tržaška Mladika (junija 1976). Pojavila se je v Ljubljani misel, naj bi se zgradila v središču Ljubljane „mnogonamenska dvorana pod zemljo na Trgu Revolucije in pod novim Maximarketom (veleblagovnice!)“ „Kulturni dom Ivana Cankarja.“ — Tako bi Cankarja lepo spravili „pod zemljo“ s trgovsko

palačo kot „nagrobni“ spomenikom! Proti tej ideji se je oglašil znani Bojan Štih ki je protestiral, da bi se „moral zaradi našega spoštovanja do kapitala (!) in trgovanja“ umakniti Cankar pod zemljo! Ali se ne skriva v tem predlogu naša moralna in etična revščina in stiska, ki nam predpisujeta skriti ta „mnogonamenski, funkcionalni spomenik velikemu pisatelju, politiku in revolucionarnemu pisatelju v podzemski svet, ki sicer pripada mrtvim?!“ In še to: „Zakaj bi se skrivali po modernih tehnokratskih katakombah, mar nismo svobodno ljudstvo na svobodnih tleh in to pod svobodnim soncem?“

Tako sprašuje Štih. In mi mu pritrdujemo: smo hlapi in tisti, ki govorijo v obraz današnjemu režimu, naj bo ob stoletnici pokopan v zemljo, v temo in umetno luč.

Toda mi vemo, da je telo in ime, položeno v prst, seme novih dni, in da so to naši mrtvi — Lari naših domačih ognjišč, dobri duhovi, ki varujejo duhovno rast našega naroda. In eden teh je tudi Ivan Cankar, četudi ga današnja Ljubljana — „ne mara.“

td

La imagen argentina

Con respecto a la falsa imagen, que el país tiene en el exterior debido a los hechos de violencia que esporádicamente se registran, el matutino „La Nación“ de Buenos Aires, abordó el tema en una de sus últimas ediciones. Tras plantear las circunstancias, dice:

„Por lo pronto, es importante despejar dudas en cuanto a que el Gobierno trata con igual severidad al terrorismo filofascista y al terrorismo de la ultraizquierda, en tanto ambos asientan su juego en el crimen, el secuestro, la bomba y la extorsión. Luego de eso es necesario que la opinión pública mundial disponga de una documentación fehaciente de la magnitud del ataque a la República consumado por la subversión terrorista. Por último, es insoslayable que una parte no secundaria de la política exterior argentina constituya un factor concurrente con el esfuerzo que hace la Nación para batir al fascismo de la derecha y al fascismo de la izquierda. En efecto, el terrorismo existe en nuestro país como existe en Irlanda del Norte, en el Medio Oriente, en África, en zonas de Asia y en formas aisladas existe también en Europa. El terrorismo es, entonces, una materia exportable y ningún país está a cubierto del riesgo consiguiente. Pero si todo Estado tiene la obligación de reprimir el terrorismo, es imperioso lograr acuerdos internacionales para combatirlo. En rigor, todos los países que ahora están expuestos al contagio de esa lepra política debieran sentarse cuanto antes alrededor de una mesa de conferencias, fuera de las Naciones Unidas, claro está, porque este organismo ha quedado comprometido con el terrorismo mundial desde que acogió al jefe de la guerrilla árabe.

Frente a la vasta campaña dirigida a crear la confusión aquellas decisiones son susceptibles de valer como un punto de partida para una tarea sostenida e impostergable.“

nja in tako dalje. Ravnanje posameznih tujih dejavnikov v zvezi z družbenopolitičnimi in drugimi ukrepi, uvedenimi zoper posameznike v državi, v bistvu pomeni poskus pritiska in vmešavanja v naše notranje zadeve.“

Kako je v državi sami

Herljevič je nato obširno govoril o pojavih protistavne in druge kriminalne dejavnosti znotraj Jugoslavije. Potožil je, da se mora družba soočiti tudi s prizadevanji posameznikov in skupin, ki skušajo zavreti ali onemogočiti proces družbenega in revolucionarnega razvoja. Priznal je, da so se posamezne skupine zatele k bolj skritim metodam in tudi k ilegalnemu organiziranju in delovanju. Dobesedno je nadaljeval: „Tako, so posamezniki in skupine prišli v neposredni spor z ustavo in zakonom, kar je terjalo tudi energično akcijo organov varnosti. V zadnjih dveh letih smo odkrili 13 ilegalnih skupin, v katere je bilo vključenih skupaj 237 oseb. Proti tem osebam smo sprožili kazenski postopek in večina izmed njih je bila obsojena. Nekatere izmed teh skupin, v katerih je bilo 105 oseb, so delovale z birokratsko-dogmatskih stališč.

Njihov cilj je bil spodkopati in zrušiti naš socialistični samoupravni sistem in vzpostaviti birokratsko-etatični režim, na zunanji ravni pa — da bi nas usmerili v stran od neodvisne in samostojne politike.“

Herljevič je nato udarjal po nacionalizmu, ki še ni povsem izkoreninjen in je družbeno nevaren, ker so sovražniki, ki v nacionalizmu vidijo uresničevanje vseh svojih ciljev, pripravljeni gotovo na vse. Nosilci nacionalistične delavnosti so najpogostejše povezani tudi z reakcionarnimi krogi v tujini, zlasti s fašistično emigracijo. Kot škodljiv pojav je omenil tudi anarholiberalizem. Po njegovem mnenju naj bi se „nosilci teh težej, zanikavje revolucionarno vlogo delavskega razreda, vodilno vlogo ZK in perspektive samoupravljanja v bistvu zavzemali za obnovo buržoazno-kapitalističnih odnosov v naši družbi.“

Duhovnikom je Herljevič posvetil posebno pažnjo s temi besedami:

„V nasprotju z velikansko večino duhovništva, ki se zavzema za dobre odnose med cerkvijo in državo, pa se najdejo v verskih skupnostih tudi posamezniki, ki versko dejavnost zlorablja-jo v politične namene. Ta prizadevanja kakor tudi poskusi dela klera, da bi se v posameznih dejavnostih — zlasti socialnih, kulturnih in vzgojnih — vsilil kot partner samoupravnim organizacijam in skupnostim, naletavajo na čedalje bolj organiziran odpor naših delovnih ljudi in občanov. Posamezni predstavniki nekaterih verskih skupnosti izrabljajo za sovražno dejavnost proti naši državi tudi svojo navzočnost med našimi državljani, ki se začasno mudijo in delajo v tujini. Pri tem se povezujejo tudi s fašistično jugoslovan-

sko emigracijo in tujimi klerikalnimi krogi, posamezniki pa spodbujajo pri-prave fašistično-terorističnih skupin za akcije proti Jugoslaviji ali neposredno sodelujejo pri teh pripravah.“

Sovražniki v svetu

Nato je Herljevič pokazal na nevarnost politične emigracije in jo obdelaval z že starimi in izrabljenimi frazami. Ne da bi imenoval posamezne države, je bil mnenja, da emigracija dobiva podporo za svoje delo tudi v svetu. Takole je ugotovil:

„V nekaterih deželah, ki se nam sicer kažejo prijateljske, je deležna po-tuhe in podpore uradnih organov, političnih strank in drugih institucij, še zlasti pri razvijanju politično-propagandne dejavnosti s tiskanjem raznih listov in drugega gradiva s protijugoslovansko oziroma sovražno vsebino. Naši občani tega ne morejo razumeti.“

Herljevič je napadel tudi tuje obveščevalne službe. Ni mu prav, če iščejo resnico ali poročajo o resničnem stanju pod komunističnim režimom. Tako je poročal:

„V skladu s celotno našo politiko se branimo tudi pred napadi tujih obveščevalnih služb ter se bomo branili tudi v prihodnje. Nekatere med temi službami venomer in intenzivno raziskujejo in zbirajo podatke z vseh področij našega družbenega življenja. Pri tem si prizadevajo ustvariti svoja oporišča v posameznih krogih in snubijo posamezne naše občane. Obveščevalne službe posameznih držav sodelujejo tudi pri organiziranju in izvajanju propagandno-psihološke dejavnosti in indoktrinacije nasproti našim občanom. Za vso to svojo delavnost zlorablja-jo tudi razvite oblike mednarodnega sodelovanja naše države, nekatere znanstvene raziskave, bivanje naših državljanov v tujini, izmenjavo strokovnjakov in štipendistov ipd.

V prid še bolj vsestranskemu razvoju mednarodnega sodelovanja in odnosov, ki izvirajo iz narave in odprtosti naše družbe, menimo, da je treba tudi to subverzivno dejavnost odločno zatirati. Lani in letos je bilo zaradi špijonaže obsojenih 19, v preiskavi pa je še 22 ljudi.“

Ubogi tovariš minister Herljevič! Ali bo kos vsem tem težavam?

CARTER IN TERORIZEM. Kandidat demokratske stranke Jimmy Carter je v Seattlu izjavil, da se bo v primeru izvolitve za predsednika ZDA, zavzemal z vso energijo za vzpostavitev krepkih mednarodnih sankcij „proti državam, ki podpirajo terorizem.“ No, dela mu torej ne bo manjkalo. Žal pa se bojimo, da bo ostalo le pri lepih in vzpodbudnih besedah. Pred nekaj desetletji je neki kandidat, ki je bil potem izvoljen za predsednika, dejal, da se bo prizadeval za osvoboditev podjarmljenih narodov. Pa se je število podjarmljenih narodov od tedaj povečalo in ne zmanjšalo.

KOREJA PO POTI VIETNAMA

KDAJ PRIDE DO "ZEDINJENJA"

18. avgusta je na meji, ki loči severno in južno Korejo, prišlo do incidenta, ki je postavil na kocko mir na tem delu Azije. Na področju južne Koreje, a tik ob razmejitvenem pasu, sta dva ameriška častnika ogledala drevo, ki bi ga bilo treba podreti. Tedaj pridrvi tolpa severnih Korejcev, in ju z sekirami in koli zverinsko pobije.

Spopad med obema Korejama vsled tega dogodka je v nekem trenutku izgledal neizogiben. A končno je prevladala pamet in, po nekaj tednih napetosti, se je sedaj položaj nekoliko umiril. A ostane nereseno vprašanje, koliko časa bo mir ohranjen med severom in jugom? Ali ne bo Koreja šla po poti Vietnamaj, ki je podlegel komunizmu po krvavi vojni? Ali po poti Laos, ki je postal zedinjenja nekravno padel v komunistično naročje.

NEKOLIKO ZGODOVINE

Zgodba Koreje je zgodba tolikih drugih dežel, ki so bile razdeljene po drugi svetovni vojni. A je bila prva, kjer so komunisti poizkusili izvesti nadvlado nad svobodnim južnim delom. Bilo je to 25. junija leta 1950, ko je osem severnokorejskih divizij, do zob oboroženih, navalilo proti jugu. Tadaž Zdrženi narodi še niso bili notranje minirani kot danes. Njih poseg in odločno stališče, ki so ga zavzele ZDA so preprečili polom. Po letih vojne, v kateri je našlo smrt tri milijone bojevnikov na obeh strane, je prišlo do premirja in komunistične čete so bile potisnjene nazaj nad vzporednik 38.

Od tedaj so bili nešteti dogodki, ko so severni Korejci kršili premirje. Najsi bo bombardiranje s topovi, najsi bodo svoječasni vdori s severa proti jugu, popolnega miru ni bilo nikdar na 38° vzporedniku. Zadnji takih incidentov se je pripetil preteklega 18. avgusta.

Niso bili to slučajni izbruhi sovražnosti. Vsa ta kršenja premirja odgovarjajo splošnemu načrtu, ki ga ima Severna Koreja. Ta načrt predvideva, prej ali slej, komunistično Južno Korejo. Le pogledimo izjave, ki jih je podajal, in jih še vedno podaja severni diktator Kim Il Sung. Ta je ob priliki padca Vietnama izjavil: „V primeru, da bi se na Jugu pričela ljudska revolucija, jo bomo pozitivno podprli.“ Ob tem je ugotoviti, kako lahko je povzročiti „revolucijo“, in kaj vse lahko razume pod oznako „pozitivno podprli“. In še je dodal: „Če pride do vojne, tedaj bo izginila razmejitvena črta in bo prišlo do zedinjenja domovine.“ Tudi si lahko mislimo, kakšno bo to „zedinjenje“.

SEVER SE PRIPRAVLJA

Pa gornje tudi niso prazne besede. Kim Il Sung ima vedno jasen namen invazije Severa proti jugu. V ta namen je dal zgraditi posebne „tunele.“ Njih obstoj so kmalu zaznali na jugu.

Najprej so odkrili enega (15. novembra 1974), naslednjega leta pa še druga dva. So to tuneli, ki se začnajo na področju severne Koreje in tečejo pod zemljo (v globini med 50 in 150 metrov), pod razmejitveno črto do južnega ozemlja. Dva metra širok in enako visok, tak tunel dovoli prehod džipov in tankov in računajo, da bi v eni sami uri lahko prešla iz severne na Južno Korejo cela divizija.

Ko je pred kratkim Yu Dung, visoki oficir severnovietnamske vojske pobežnil na jug, je odkril, da je zgrajenih deset takih tunelov, pripravljenih za istočasen prehod desetih divizij s severa na jug. Nevarnost invazije torej ni le prazen strah, marveč konkretna nevarnost, ki jo Kim Il Sung in njegovi nenehno večajo.

Trenutno so sile obeh Korej precej izenačene. Vojaštvo je na obeh straneh enako; le da je sever bolj opremljen glede tankov in ladjev. Na jugu pa se nahajajo precej močne enice Združenih držav. V čemer pa sever prednjači, je v velikem številu gverilcev, ki jih trenirajo za slučaj vojne, ali bolje, za popespešitev „ljudske revolucije“ na južni Koreji. Nov znak, kako radi bi potisnili Seul na pot Vietnama.

SVETOVNI POLOŽAJ

Politični svetovni opazovalci so, ob prej omenjen uboju ameriških oficirjev, znova podrobno pregledali položaj na Koreji. Tedaj so bili mnenja, da svetovni položaj ni ugoden hotenju Kim Il Sunga. Da ne Moskva niti Peking nista voljna zaplesti se v dolgotrajno vojno na korejskem polotoku. Vendar je težko ugotoviti, do katere mere je to res; in še, ali ni severnokorejski diktator zmožen sam, na svojo roko izvesti udara proti jugu? V takem primeru bi ga mednarodni komunizem, rad ali nerad, že zaradi prestiža, podprl. Ni verjetno, da bi se upali dopustiti propast po zmagovitih podvigih v Vietnamu in Kambodži, pa po afriški ofenzivi.

Po drugi strani pa ima Kim Il Sung vsq podporo „neuvršenih“. To je bilo razvidno na pred kratkim zaključeni vrhunski konferenci v Colombo. Tam so med drugim sprejeli resolucijo, v kateri pozivajo „imperialiste“, naj se umaknejo iz Južne Koreje in naj z nje umaknejo tudi vse svoje postojanke. O Severnem Vietnamu in o ruskem orožju, pa o vseh njenih pripravah in namenih invazije Juga seveda ni bilo v resoluciji niti besedice.

Tako je kaj lahko razvideti nevarnost, ki grozi Južni Koreji. Kdaj bo prišla na vrsto? Kdaj tudi njej udari ura „zedinjenja“? Ali pa se bo svobodni svet vendar enkrat zavedel te rakove bolezni nenehnega popuščanja in umikanja, in bo, kot pred četrto stoletja prav tam, na Koreji, znal odgovoriti in prenesti težko ceno svobode.

Mednarodni teden

ZADOLŽENOST LATINSKE AMERIKE — Po zadnjih podatkih se je lani celotni zunanji dolg Latinske Amerike zvišal na 55.000 milijonov dolarjev. Argentina, katere zunanji dolg je leta 1975 znašal 4393 milijone dolarjev, bo morala v prihodnjih petih letih odplačati 56,9 odstotkov dolga. Brazilskega dolga je največji in znaša 12.704 milijone dolarjev; mehiški znaša 9.717 milijonov, čilski 4.461 milijone, urugvajski pa 606 milijonov dolarjev. Ta država bo imela precej problemov z odplačili, ker zapade v bližnjih petih letih kar 70 odstotkov dolga.

BRAZILSKA ODPRAVA NA ANTARKTIKO. Letos bo Brazil poslal na Antarktiko svojo prvo odpravo. Vlada je sporočila, da je vse to v skladu z Brazilom, ki je zaradi najdaljše obale v južnem Atlantiku močno zainteresiran na tem kontinentu.

POVRATEK IZ VESOLJA. Sovjetska astronauta Boris Volinov in Vitalij Zolobov sta se 24. avgusta vrnila na zemljo. Poročilo pravi, da sta „srečno dokončala vse predvidene eksperimente.“ Ob vzletu 7. julija so mnogi strokovnjaki predvidevali, da bosta astronauta v Saljutu-25 skušala postaviti nov rekord v bivanju v vesolju. Pa jima ni uspelo postaviti niti novega sovjetskega, ki znaša 62 dni; ameriški je 84 dni. Po vzletu Saljute-25, so po navadi dobro informirani strokovnjaki izjavili, da ima Saljut-25 dva sistema za sklopitev in so računali, da se bo tema astronautoma pridružil še nov par. Ker pa Sovjeti niso tako gostobesedni kot Amerikanci, ne bo svet nikdar zvedel, kaj je bilo narobe. Astronauta sta po sovjetskem sporočilu svojo nalogo opravila po predvidenem načrtu..., ki se ga pač skrajša, če gre kaj narobe, ali pa podaljša, če gre dobro.

SPREMEMBA V FRANCJI. Razdor med gaullisti in Giscardom d'Estaingom je tlel že od njegove izvolitve za predsednika Francije. Na to mesto je bil izvoljen proti volji glavnih gaullističnih veljakov. Te dni je prišlo do formalnega preloma. Predsednik je sprejel ostavko premierja vlade Jacquesa Chiraca in imenoval novega v osebi Jean-Pierra Barreja, ki je kot finančni strokovnjak prevzel tudi finančni resor. Med 18 ministri in 18 podtajniki je še devet gaullistov, med temi obrambni minister Yvon Bourges; prej jih je bilo trinajst, a vlada je štela 43 članov.

PAPEŽEVO OPOZORILO. Papež Pavel VI. je opozoril francoskega škofa Marcela Lefébrea, da se nahaja v položaju „nevzdržne neregularnosti“ in ga pozval k vrnitvi v Cerkev. Škof Lefebvre ne priznava vatikanskega drugega koncila in njegovih sklepov. Škof je suspendiran zaradi neposlušnosti — prepovedano mu je posvečevati duhovnike in maševati. Če bo vztrajal v neposlušnosti, mu grozi izobčenje. Opozorilo mu je pred tremi tedni — lastnoročno napisano — poslal papež Pavel VI.

Gdč. Terezka Prijatelj je s pevskim zborom „Mladina“ iz Carapachaya spet pokazala, da ima v članicah in članih zborčka, ki ga vodi, skupino, ki ji petje pomeni odlično sredstvo za vzdrževanje in pospeševanje naše medsebojne povezanosti. Hribarjevi Mlatiči, Pirnatova priredba Na Gorenjskem je fletno in Foersterjeva Lahko noč so bile lepo izvajane. Zbor je spet potrdil, da tudi majhna skupina lahko mnogo doseže z vztrajnim delom in ljubeznijo do stvari, ki se ji posveča. Naj z enakim poletom nadaljuje svojo pot!

Isto bi veljalo tudi za Dekliški sekret iz Slovenske vasi, ki ga „nevidno“ vodi Ivan Mele. Njegove interpretacije Aljažve Ti veselo poj, Ditmanove Za skalnim bregom in Fabianijeve Kresovanke so dokaz resnega dela. Kot sekret iz San Martina je tudi sekret Slovenske vasi naš znanec s prejšnjih festivalov. Upamo, da ga bomo imeli priliko še poslušati in ugotavljati njegovo rast in izpopolnjevanje. V težkih okoliščinah dela, vodja doprinaša velike žrtve, zato njegovo delo toliko bolj cenimo.

Na festivalu sta nastopila tudi zbor Slovenske mladenke in Buenosaireski slovenski sekret. Oba v našem vokalnem zborovskem udejstvovanju zavzemata zelo vidno mesto in smo o kvaliteta njih njih izvajanj in umetniški stopnji njihovih koncertov že mnogo slišali in brali. Z nastopom na festivalu sta obe

Dolčas bi bil na svetu, ko bi bilo vse dokazano.

Ivan Cankar

Iz življenja in dogajanja v Argentini

Zanimivo je večkrat opazovati v argentinski politiki, kakšen vpliv imajo nekatere govornice na odvijanje dogodkov in kako je njih učinek mnogokrat prav nasproten kot je bilo pričakovati, ali so pričakovali tisti, ki so govornice sprožili. Tudi posebna terminologija, ki jo uporabljajo politični opazovalci (večkrat omenjajo „industrijo“ govornic), ve povedati o veliki važnosti, ki se v prizadetih krogih polaga na to posebno vrsto „javnega mnenja.“

Pretekli teden so se skoraj vse govornice sukale v eni smeri: skušale so dokazati, da je položaj ekonomskega ministra nestalen. Da ima dr. Martinez de Hoz veliko problemov in zlasti, da se krha njegovo razmerje do oboroženih sil. Ne smemo pozabiti, da je gospodarski minister, poleg vzgojnega edini civilist sedanje vojaške vlade, in da je v tem svojstvu važno njegovo razmerje s predstavniki oboroženih sil. Vojaški ministri imajo zaslimbo vsaj v svojem rodu vojaštva, civilist je v takem primeru odvisen le od uspešnosti svojega delovanja.

Če sodimo po tem, kakšen je dejanski položaj, moramo ugotoviti, da je dr. Martinez de Hoz še kar uspešen, kajti, po besedah nekega komentariata, tako trdno stoji na svojem položaju, kakor sam predsednik general Videla. Mimo teh primerjav lahko rečemo, da je ministrovo razmerje z generali, admirali in brigadirji popolnoma normalno. Še več, dosedanj uspehi stabilizacije in reaktivacije so le še utrdili njegov ugled med člani oboroženih sil.

Vendar je treba opozoriti, kar smo na tem mestu že večkrat zapisali, da ministrov uspeh trenutno ostaja le v krogih višjih financ, nikakor pa še ni prešel na socialno polje. Cene, čeprav z mnogo počasnejšim korakom, še vedno rastejo. Tako je bilo pretekli teden napovedano zvišanje cen nafte in njenim derivatom. Seveda se je s tem povečalo oboroženih sil.

„Buenos Aires Herald“ je nato v številki z dne 17. avgusta objavil pod naslovom „O Slovincih“ popravek in pojasnilo Andreja Krečiča, ki se glasi:

Buenos Aires Herald je dne 26. julija objavil zanimiv članek, ki ga je napisal g. Sidney Weiland pod naslovom „Rasni izgredi vznemirjajo Avstrijo.“ Rad bi omenil nekatere točke, ki v bistvu spremenijo smisel omenjenega članka.

Skupini svoj sloves samo znova potrdili. Kar pa moram posebej pohvaliti, je dejstvo, da so Mladenke in Oktet s svojim sodelovanjem festivalu dali pečat pomembnosti in važnosti. Za to svojo odlično zaslugi za prav posebno priznanje. Škoda, da se ni pridružila še vokalna skupina Karantanija, da bi festival bil res glasnik in pričevalec celotne naše mladinske zborovske dejavnosti.

Slovenske mladenke so pod vodstvom ge. Anke Gaser izvedle narodno sedavno mračno (solistka gdč. Snežna Batagelj), Gerbičevega Bučelarja, zahtevne Kolbičeve Godce in Adamičeve Zbaldijvko. Naši oktetovci pa so navdušili publiko s Kramolčevo lepo izvajano priredbo En mav čez izaro, Devovo Dober večer, Ljubo dekle, Kramolčevo Mamiča povejte mi in z venčkom koroških Mi smo mi (solistični vložki: Janez Zorec, Janez Mežnar in Janez Marincek).

Uvodoma je na zbrano poslušalstvo — pričakovali bi ga več! — naslovila pozdravne besede in podala nekaj tehtnih misli predsednica SDO gdč. Helena Loboda, Pavel Fajdiga ml. pa je s primernimi glasmi napovedoval pripravljen spored.

Mladini k večeru čestitamo. Zasluži priznanje in pohvalo. Obenem pa prošnjo, naj ne samo vztraja pri tem delu, ampak naj ga še pogloblja in množi pevske vrste in skupine. Plemenita je ta nologa in vredna žrtev. jus

višal transport, tako osebni kot tovarni. Podrazitve transporta pa so seveda avtomatično podražile cene določenih izdelkov, katerih dohod na trg zavisi od prevoza.

Vendar, po napovedih gospodarskega ministrstva, to ne bo povzročilo novega inflacijskega skoka, kakor ga ne bi zvišanje plač, ki ga je vlada določila v višini 15 odstotkov od prvega septembra dalje. Ker kupna moč plač nenehno pada, in to od zadnje povišice več kot 15%, zvišanje samo ne more povzročiti inflacije. Po drugi strani pa vlada pripravlja vrsto ukrepov, ki naj bi preprečili nedovoljeno naraščanje cen. Organizirala se bo takojimenovalna komisija za obrambo potrošnikov. Take komisije so bile v Argentini vedno v modi, pa nikoli učinkovite. Ponavadi so jih sestavljali predstavniki vladnih gospodarstvenikov in sindikalistov. Sedaj pa jo bi vodil zastopnik gospodarskega ministrstva, udeleženi pa bosta še dve privatni ustanovi za kontrolo kvalitete in uporabo prvin, pa Zveza mater in Zveza očetov, dvoje ustanov ki izražata strogo katoliško usmerjenost. Sestava, po svoje zanimiva, seveda ni sama po sebi garancija uspešnosti. Uspeh bomo videli, ko bo treba s pičlo povišico plač romati iz trgovine v trgovino, in iskati ugodnejše cene bistveno potrebnim stvarim.

Še beseda o gverili. Varnostni organi jo seveda še naprej vztrajno trebijajo. Vendar sporadični izbruhi nasilja zelo škodijo ugledu Argentine v svetu zlasti v Evropi. Temu pa je bistveno krivo neodgovorno poročanje evropskih obveščevalnih sredstev, ki skoraj bolezensko iščejo v argentinskem življenju izključno negativne pojave. Tak je bil primer francoske televizije, ki je pred tednom predvajala program o Argentini, ki je vseboval le atentate in poboje, a nekatere stare več let. Komu to koristi?

O Slovincih

Gospod Weiland trdi, da je Koroška „zgodovinski center nemške kulture“, kjer so „neo-nacisti izkoristili tradicionalni strah pred slovenskim etničnim pritiskom.“ Članek izgleda navidezno dobro informiran o vztrajnem nemškem nacionalističnem pritisku na Koroškem, vendar je njegova izjava o tem, kdo na koga pritiska, ravno nasprotna. Predvsem Koroška ni le zgodovinski center slovenske kulture, ampak je celo njena zibelka. Kar se pa etničnega pritiska tiče, so ga vedno izvajali Germani s severa proti jugu. Na Koroško se se Slovinci naselili že pred 8. stoletjem.

Rad bi opozoril g. Weilanda na mali kraj, nedaleč od Celovca, Gospa Sveta. Blizu stare cerkve še danes lahko vidimo kamenit prestol, na katerem so že v devetem stoletju slovenski volivci — vsi svobodni kmetje iz okolice — ustoličevali svoje koroške vojvode, s svojestrastnim obredom. Pred nedavnim so razni zgodovinarji — med temi Crane Britten s harvardske univerze (The Catholic Historical Review, Nov. 1969) — neoporečno dokazali, da je imel ta demokratski način ustoličevanja koroških knezov pomemben vpliv na Thomas Jeffersonovo Deklaracijo neodvisnosti od 1. 1776.

Razni člani britanskega generalnega obveščevalnega štaba 6. div. Armije, 78 pešadijske divizije itd., ki so bili po drugi svetovni vojni v tej coni v okupacijski službi in tam raziskovali nacistično delovanje, lahko pričajo o dejanskem stanju na Koroškem. Žal so še danes pravice Slovinccev na Koroškem prav tako zatirane, kot so bile pod nacistično oblastjo ali kot dolga stoletja nazaj v času avstroogrške monarhije. Vendar bi pošteno raziskovanje zgodovinskih dejstev brez dvoma spodu Weilandu pomagalo izpopolniti njegovo poznanje te etično zatirane manjšine in bi mu dokazalo, da je marsikaj drugače, kakor na zunaj prikazuje.

**Poravnajte naročnino
Svobodne Slovenije!**

Bodočnost je mladine

(OB ZBOROVSKEM FESTIVALU SDO IN SFZ)

Soboto 21. avgusta lahko kronist slovenskega življenja v Argentini zapiše z rdečim v svojem koledarju. Bil je praznik! Nov praznik naše pesmi, ki je vrela iz grl v tej deželi rojenih hčera in sinov slovenskih staršev. Dogodek, ki je vreden, da se ob njem posebej ustavimo in z upanja polnim veseljem izrazimo svoje zadovoljstvo in svoje priznanje.

Šest vokalnih skupin je pripravilo program večera, katerega misel je bila:

Slovenska pesem, naš zaklad, po širnem svetu nas združuje, pred narodi nas povzdiguje...

Ni to pesniško napisana fraza, je dejstvo, izpričana resnica, naša močna valuta v današnji krizi duhovnih vrednot. Po sobotnem festivalu smo resnično lahko veseli in polni upanja za našo slovensko bodočnost v tej deželi. Veseli, ponosni in hvaležni. Hvaležni vsem tistim 78 nastopajočim, pa posebej še tistim šestim, ki so nastopajoče pripravili za ta večer slovenske pesmi.

Štiri slovenske srenje so poslale na festival svoje pevske skupine: San Justo, San Martin, Carapachay in Slovenska vas. Upamo, da bi njih zgled za prihodnji festival navdušil in pri-

klical še mladino iz Slomškove srenje in s Slovenske pristave.

Mladinski pevski zbor San Justo, ki ga že nekaj let z vedno vidnejšim uspehom vodi Andrej Selan, je najmočnejša mladinska pevska skupina naše skupnosti. Vsak zborov nastop je v številčnem in kakovostnem pogledu nov korak naprej. Več kot 40 deklet in fantov disciplinirano sledi svojemu vodji in z vsakim nastopom močnejše izpričuje, kaj lahko dosežejo idealizem, vztrajnost, podreditev eni volji in pravo vrednotenje te vrste dela. — Zbor je na festivalu izvajal Foersterjevo Planinsko, Kernjakovo Je na Drave' mehva (prijetno presenečenje solistke — altistke gdč. Kristine Jereb) ter indijansko Potosino soy.

Dekliški oktet iz San Martina, pod vodstvom gdč. Ane Marije Klanjšček se je predstavil s Slomškovim Veselja dom, Kalanovim Narodnim motivom, Tomčevimi škrjančki in s Čamernikovo Nocoj se mi je sanjalo. San Martin vztrajno vzdržuje naše pevske tradicije in je njegov dekliški oktet poleg veterana — mešanega zbora — močan pričevalec tega udejstvovanja. Veseli smo oktetovega prizadevanja in mu želimo dolgo vrsto let življenja in uspehov.

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA — Znani ljubljanski nebotičnik je dobil nova dvigala. Gostje bodo v kavarno na vrhu prišli hitreje, ker „vozi“ novo dvigalo s hitrostjo 3 metre na sekundo.

LJUBLJANA — Obisk kina v Sloveniji stalno pada. Leta 1973 je šel povprečno vsak Slovenec šestkrat letno v kino, lani pa samo še petkrat. Zmanjšuje se tudi število filmskih predstav, leta 1973 jih je bilo 64.668, leta 1975 pa 62.447.

PTUJ — V avgustu in septembru imajo v Ptujstvu raznih kulturnih prireditev. Kar dvajset likovnih, gledaliških, glasbenih in folklornih prireditev se bo zvrstilo v teh dneh.

LJUBLJANA — Violončelist Ciril Škerjanec je 4. avgusta v Križevniški cerkvi priredil v okviru poletnih kulturnih prireditev koncert, na katerem je izvajal prve tri (od šestih) Bachove suite (G-dur, d-mol, C-dur).

JESENICE — Jeseniška železnica ni izpolnila predvidene produkcije za prvih šest mesecev. Vsega je v šestih mesecih naredila 828.435 ton, kar znaša 46 odstotkov letne produkcije.

LJUBLJANA — Mednarodna komisija za vina je prejela v oceno 1007 vzorcev vin, ki so jih poslali iz 23 držav petih kontinentov. Ocenjena vina bodo razstavili na drugi svetovni vinjski razstavi v Ljubljani, ki bo od 31. avgusta do 5. septembra.

LJUBLJANA — Tudi v Ljubljani so se cene kruha dvignile. Nespremenjeni sta ostali le ceni navadnega črnega in navadnega belega. Podražilo pa se bo 78 pekovskih izdelkov od domačih kruhov pa do žemlj, rogljičev, makovk in prepečenca. Povišanje znaša do 35%, pri prepečencu pa celo 60%.

ŠTORE PRI CELJU — Ljubljanska „Agrotehnika“ in italijanski „Fiat“ gradita v tem kraju tovarno za traktorje. Dela so že zelo napredovala in računajo, da bo že prihodnjo pomlad prišel iz tovarne prvi traktor. V prvem letu imajo predvideno produkcijo traktorjev „402“ in „404“, katerih naj bi skupno izdelali okoli 4000, kasneje pa se bo proizvodnja povečala na 10.000 traktorjev letno.

LJUBLJANA — Po slovenskem občinskem registru stalnega prebivalstva, je bilo junija letos v Sloveniji 1.819.197 prebivalcev, od tega v mestih 747.197, na deželi pa 1.072.000. Od leta 1966

se je število prebivalcev v mestih zelo povečalo, ker je beg z dežele zelo visok. Najbolj se je dvignilo število v Velenju, za 70%, precej v Novi Gorici, Kopru in Novem mestu in sicer za 51, 46 in 33 odstotkov, najmanj pa v Trbovljah, le za 1%. Ljubljana ima sedaj 243.244 prebivalcev, pred desetimi leti 189.500. Maribor 126.131 (108.799), Celje 37.403 (32.808), Kranj 29.681 (25.098), Trbovlje 16.620 (16.453), Jesenice 17.541 (15.955), Koper 20.595 (14.061), Nova Gorica 16.455 (10.883), Velenje 15.517 (9.110), Novo mesto 14.211 (10.662).

KOPER — Železniško gospodarstvo Ljubljana se je dogovorilo s koprsko občino glede gradnje potniškega terminala in dograditev tovarnega kolodvora v Kopru. Za potniško postajo bodo potrebovali okoli 150.000 kv. metrov površin. Z deli naj bi začeli še pred koncem letošnjega leta.

GORICANE — V muzeju na gradu, ki je bil pred zasogom last ljubljanske nadškofije, je bila 9. avgusta odprta razstava mehiških mask. Ta razstava je prepotovala že dobršen del Evrope, doma so jo predstavili kot eno prireditev iz cikla, ki se nanašajo na „neuvrščene države“.

MARIBOR — S podražitvijo kruha so se odločili, da bodo zgradili novo pekarno v Mariboru, ki bo na Tezmem. Tam naj bi spekli do 20 ton kruha dnevno. Po obratovanju nove pekarnice bodo ukiniteli tri druge. Računajo, da bo nova pekarna nared prihodnjo jesen.

Umrli so od 1. do 6. avgusta 1976:

LJUBLJANA: Franjo Gregori, up., 70; Emil Planinec, up. gradb. tehnik; Milan Artač, avtomehaničar; Anton Oblak; Marjana Kumer r. Wohinz, prof. glasbe; Ivana Rozman r. Škraba, 82; Jože Kocjan, 82; Stanislav Grčman; Marija Grabnar, up.; Ivan Martinec, up.; Pavel Erklavec, kom. svetnik; Stane Kovačič, part. častnik; Matija Oven, ključavničar; Rudolf Petelinšek; Marija Pečan.

RAZNI KRAJI: Marija Rožman, Sora; Jože Capuder; Sp. Koseze; dr. Radovan Brencić, predvojni intendant Narodnega gledališa v Mariboru, 86; Celje; Antonija Štefancić r. Pirnat, Štore; Alojzija Centa, Vrbarjeva mama, 76; Selo pri Robu; Jakob Heršček, žel. up., borec za sey. mejo, Dravograd; Marija Vodopivec r. Camloh, 90, Domžale; Ivan Vatovec, up., Novo Mesto; Albin Smolnikar, posestnik, 64, Gorjusa; Cirila Zupanec, up. učit., Ribnica; Drago Pezdinik, strojevodja, Dobje; Justina Bric, Litija; Jože Kostevc, Pišce; Jože Levstik, štopnikov ata, 82, Zdenska vas.

Mladinski dan v Carapachayu

V nedeljo 15. avgusta se je v Carapachayu vršil 11. mladinski dan. Ves Dom, tako dvorana, kot tudi zunanji prostor, je bil za to priliko praznično okrašen s slovenskimi in argentinskimi zastavami. Napis „Zdrav duh v zdravem telesu“ nad novim tlakovanim igriščem nam je dal vedeti, da se bodo tu pomerile v odbojki in košu mlade slovenske moči. Nekoliko vetroven a vendar lep, sončen dan — kar nam Bog carapachaycem skoro vedno nakloni — je tudi veliko pripomogel k izredno lepemu uspehu.

Že v zgodnjih dopoldanskih urah sta se pomerili v odbojki moštvi iz Ramos Mejia in San Justo z zmago prvih (12:15 — 15:3 — 15:2). Ko se je še odigravala prijateljska tekma med Moronom in Lanusom, so pa že začeli prihajati naši rojaki iz vseh koncev velikega Buenos Airesa in v kratkem času napolnili Dom. Ob 11.30 so vsi prisotni z vsem spoštovanjem pozdravili slovensko in argentinsko zastavo, ki sta ju dvignila fant in deklet ob spremljavi slovenske in argentinske himne. Takoj zatem je stopil na novo igrišče g. Matija Borštnar, katerega sta spremljala ga. Majda Knap in Ciril Aleš, ki sta pri tej slovesnosti botrovala. Odmolil je molitve in blagoslovil igrišče, ki bo od sedaj naprej lahko služilo vsem meddomskim športnim prireditvam.

In že nas je zvonec povabil v dvorano k službi božji, ki jo je daroval g. Borštnar. Med pridigo nam je podal lepe misli k Marijinemu prazniku. Vso mašo je spremljalo ljudsko petje. Izredno pa sem bil presenečen, ko je k sv. obhajilu pristopilo tako izredno veliko število mladih slovenskih deklet in fantov, ki sta ju z vso pobožnostjo prejemali kruh življenja. Pri tem sem nehoti pomislil: če nas bodo takšni fantje in dekleta nadomestili v vodstvu naših Domov, potem se nam ni treba bati bodočnosti.

Večina vseh, ki so bili pri sv. maši, je nato ostala na kosilu, pripravljeno z vso skrbjo našega že skoraj stalnega kuhinjskega osebja, ki zasluži izredno pohvalo. Takoj po kosilu se je nadaljevalo tekmovanje deklet v košu po sledečem redu: Lanús — San Martín (30:2); Carapachay — Morón (49:2);

Carapachay — Lanús (53:28). V odbojki med fanti pa je bil rezultat sledeč: Lanús — Carapachay (15:8 — 15:12) in Ramos Mejia — Lanús (15:8 — 15:8 — 14:16 — 15:9). Zmagovalca na ta način na 11. mladinskem dnevu v Carapachayu sta bila v košu Carapachay in v odbojki Ramos Mejia.

Kulturni del, ki se je nekoliko zakasnil, je ob popolnoma polni dvorani otvoril Janez Žnidar, ki je tudi napovedoval in povezoval posamezne točke med seboj. Vse navzoče je najprej pozdravil gđ. Ani Klemen, kot predsednica SDO Carapachay z zahvalo vsem sodelujočim. Otroci slovenske šole, ki so tudi del mladine, so sodelovali s sledečimi točkami: deklaracija Spomin junakom, Naš jezik, Oba junaka — zborni deklaraciji, Orodje, Krokodil ter pevska točka skupine deklet, ki so zapele Ko ptičica, Roža na vrtu in Venček na glavi. V imenu zveznega odbora je podala nekaj misli in nasvetov za bodočnost vseh slovenski mladini predsednica SDO gđ. Helena Loboda. Sledila je dobro naščitirana in lepo podana rajalna vaja deklet. Takoj za tem so se poklonili spominu našega velikega pisatelja Ivana Cankarja ob stoletnici njegove smrti s Tujo učenostjo. Zaključila pa je kulturni program pevska skupina Mladina, ki nam je zapela So teče se ženili, Detetu, Flosarska, Na Gorenjskem je fletno in ker je občinstvo vztrajalo s ploskanjem, so zapeli še V hribih se dela dan. Gđ. Terzika Prijatelj, kot voditeljica za služi vso pohvalo, ker nam uri ta mladostenska grla, ki nas s svojo pesmijo vedno popeljejo v našo prelepo domovino.

Sledil je izključno zabavni del, pri katerem se je zadržalo ljudi, kot se nikoli. In, ko je nastopil Slovenski instrumentalni ansambel, se je vse mlado in staro, vse kar leze ino gre zavrtelo ob zvokih poskočnih melodij.

Slovenski carapachayski mladini vsa čast in čestitke. Vaš trud za narodno delo bo Bog bogato poplačal. Priprčan sem, da boste v skupnem in složenem delu z drugimi Domovi dosegli še velike uspehe v bodočnosti. Vse slovenski mladini pa kličem: ostanite nam zvesti Slovenci in le še tako naprej!

A. Pirč

Pred razstavo Bare Remec

V soboto 4. septembra ob 20 bo v mali dvorani Slovenske hiše, Ramón L. Falcón 4158, odprta razstava risb in keramike akad. slikarice Bare Remec. Z vsako razstavo nas Bara Remec predstavi v nov svet, ki ga ne pričakujemo, pa je vendar le zvesto nadaljevanje prejšnjega. Včasih razstavlja olja, drugače grafične liste, zdaj pa nas bo postavila pred risbe, skice, bežne vtise, ki jih je zarisavala vseh, kadar je prišla v dotik s staro indijansko mitologijo in z ostanki njih najprimitivnejših likovnih ustvaritev, pa naj jih je videla v muzejih ali jih odkrila na bariloškem terenu staroindijanskih bivališč, kamor s tako zavzetostjo hodi leto za leto izkopavati spomine na to staro kulturo, ki ji je tako pri srcu. Razstavlja bo čez sto listov teh skic, ki so deloma kopirane po izkopaninah v muzejih in predmetih, ki jih najde, ali pa so plod njene fantazije, vplivane že od primitivne mitologije. Predloge in lastna ustvarjalnost se v teh skicah dopolnjujejo. Marsikatera teh skic je že zaris marsikatero njene poznejše večje tudi barvne podobice, kakor smo jih že videli na prejšnjih razstavah. To so njene peresne skice, ki jih bo razstavljala sedaj.

Drugi del pa je njena keramika. Ne

samo, da se je duhovno približala indijanski umetnosti, tudi glino je vzela s prostora, ki je svoj čas nudila Indijancem gradivo za gnetenje majhnih fantastičnih oblik z motivi živalskega, cvetličnega in mitološkega sveta. Glina, s katero oblikuje svojo keramiko, izvira iz indijanskega terena pod Cerro León v Bariločah. To majhno plastiko s figurativnimi motivi je nato žgal v peči Albin Skobec v Bariločah, na kar jo je rahlo patiniral, da je videti kakor plastificirana. To so majhni kipci s poezijo primitivne, toda lirčne in iskrene umetnosti, ki jo umetnica dviga iz davne preteklosti za tvoj čas. Je to narodopisna indijanska keramika, pa spet izvira podoživitev, v enkratni plastiki (ne industrijski!). Novost in novo presenečenje za vse, ki zasledujejo Barino umetnost.

Razstava bo odprta 4. sept. ob 20 z uvodnimi besedami vodje likovnega oddelka Slovenske kulturne akcije, ki jo prebija, arh. J. Vombergarja. Ta dan bo odprta do pozne noči, da jo bo moglo ogledati tudi tistim, ki se bodo udeležili reprize Molièrovega Tartuffa v veliki dvorani. Naslednji dan v nedeljo 5. sept. bo odprta od 10 do 13. Nato prihodnjo soboto od 20 do 23 in v nedeljo od 10 do 13.

Pred 25-letnico šolskega tečaja Franceta Balantiča v San Justo

Ta teden bo minulo petindvajset let, odkar deluje v San Justu Slovenski šolski tečaj Franceta Balantiča. Zato bo Naš dom v S. Justo priredil dvodnevno proslavo tega velepomembnega dogodka za slovensko vzgojo mladine v San Justu. V soboto 11. septembra ob 20. uri bo v domu odrska predstava znane Jurčičeve povesti Domen, katere igravci bodo izključno samo absolventi tega Balantičevega slovenskega tečaja, s čemer se hoče posebno poudariti uspeh šole v odrskem obvladanju slovensčine. Režija je v rokah prizanega igravca in režiserja Frida Beznika. Scenarij je napisal Tone Oblak. Pred igro bo govoril predsednik Našega doma Stane Mustar uvodne besede v proslavo. V nedeljo dopoldne ob 8 bo sv. maša v stolnici, nakar bo akademija v Domu, kot še posebna proslava šolskega tečaja. Uvodno besedo bo povedal predsednik šolskega odbora P. Malovrh, dvorana bo okrašena s Snojevimi slikami naših letošnjih književnih jubilarov Cankarja, Gregorčiča, Ketteja, Kosovelca..., na kar bo sledila za to prilož-

nost zborna deklaracija o Francetu Balantiču, ki jo bodo recitirali zastopniki vseh razredov sedanje šole. Mladinski zbor mladenk, ki so končale to šolo, bo pel pod vodstvom A. Mehletove, na kar bo slavnostni govor imel pisatelj dr. Jože Krivec o Balantiču in tečaju, ki nosi njegovo ime. Nato bodo na originalni način podali zgodovino teh 25-ih let učenci sami.

Sveda bodo počastili tudi svoje učitelje, saj je Angela Klanjšek že od vsega početka voditeljica tečaja, dr. A. Stare pa tudi skoraj ves ta čas duhovni voditelj.

Ni treba še posebej poudarjati pomembnost tečaja, iz katerega je izšlo dozdaj 297 učencev in jih je 115 sedaj v šoli in na kateri poučuje poštreno sedem učnih moči. Podprite s svojo udeležbo to pomembno slovesnost. Lpati je, da bo ta dan tudi že na razpolago nova izdaja Slovenske kulturne akcije Zbranih pesmi „patrona“ tega slovenskega tečaja Franceta Balantiča. Saj bo to tudi njegov praznik.

SLOVENC V ARGENTINI

Osebnosti

V ponedeljek ponoči, dne 23. avgusta, je po krajši, neozdravljivi bolezni, na svojem domu umrla gospa Marija Žitnik roj. Podražaj.

JANEZU JAKOŠU — v spomin!

ljuben prostor in da ga boš pomagal pripravljati za svoje starše, brate in prijatelje, saj si nosil v srcu ljubezen.

Človeški načrti in želje se ne strinjajo zmeraj z božjimi. Bog te je utrgal v najlepšem cvetu in te presadil v svoj božji vrt, kajti za kristjana ni smrti. Smrt mu pomeni samo odhod, ne pa konec.

Smrt je za človeka težak problem, pretežak za naš razum. Nemi in brez moči se sprašujemo: kaj? V moči naše šibke vere pa poskušamo razumeti, da se življenje ne meri po dolgotosti in da Gospodar življenja ni vezan na čas. Zato si zdaj pravzaprav začel šele živeti. Končal si skušnjo, vajo; začel pa si večno predstavo.

Ohranili te bomo v prijateljskem spominu.

SDO-SFZ — Ramos Mejia

Fantje so obiskali Mendoza

Člani oddelka SFZ v San Martinu so obiskali Mendoza z namenom, da se spoznajo s člani oddelka SFZ v Mendozini in se z njimi pomerijo v odbojki, in seveda tudi zato, da spoznajo nov del Argentine, ki leži pod visokimi Andi. Odpotovali so 13. avgusta z večernim vlakom in prispeli v Mendoza v soboto popoldne. Na postaji jih je pričakal in pozdravil predsednik oddelka SFZ v Mendozini Peter Hirschegger ter jih s tovarnjakom odpeljal v mendoški Slovenski dom na malico. V Domu je petnajstletsko četo sanmartinskih fantov pozdravil mendoški slovenski dušni pastir g. Jože Horn ter jim zaželel prijetno bivanje v Mendozini. V Domu je bilo sanmartinskimi fantom pripravljeno tudi prenočilo. Zvečer pa se je v Domu zbrala mendoška mladina — fantje in dekleta —, ki je pripravila gostom okusen asado. Razvilo se je živahno življenje, sklenila so se nova poznanstva, tudi petja ni manjkalo.

V nedeljo so se sanmartinski gosti

udeležili mladinske maše in odšli nato na zajtrk v Slovenski dom. Po kratkem ogledu mesta so odšli na kosilo — po dva fanta k posameznim slovenskim mendoškim družinam. Popoldne pa je bila na dvorišču Slovenskega doma tekma v odbojki, katero je poleg mendoške mladine obiskalo tudi mnogo odraslih rojakov. V odbojki so zmagali domačini z rezultatom 3 proti 2. Po odbojki so bili sanmartinski fantje povabljeni v hišo Ernesta Hirscheggerja na prigrizek. Ponedeljek dopoldan je bil določen za nakup spominčkov in za poslovljenje od gostoljubnih mendoških rojakov. Popoldne pa so se vrnili v Buenos Aires polni lepih spominov in hvalečnosti do Mendoščanov. Napravili so sklep: še bomo šli v Mendoza.

LEP USPEH SLOV. GLEDALIŠČA

V soboto, 28. avgusta je bila v Slovenski hiši premiera Molièrove komedije „Tartuffe“. Predstava je izredno dobro uspela. Dvorana je bila polno zasedena. Poročilo bomo objavili v prihodnji številki.

OBVESTILA

PETEK, 3. septembra:

V Slovenski hiši ob 21 uprizoritev Molièrove komedije Tartuffe.

SOBOTA, 4. septembra:

V Slovenski hiši ob 17.30 in 21 uprizoritev Molièrove komedije Tartuffe.

Razstava Bare Remec v Slovenski hiši ob 20. do 23. ure.

NEDELJA, 5. septembra:

10. obletnica Zveze slov. mater in žena v Slovenski hiši. Začetek ob 16. uri. Po maši koncert zbora Slovenske mladenke.

V San Martinu srečanje Slovencev s sanmartinskimi škofom msgr. Menéndezom. Ob 9 maša v zavodu „Sagrado Corazón“, nato skupni zajtrk vseh Slovencev s škofom v Slovenskem domu.

V Slovenski cerkvi Marije Pomagaj ob 9.30 sv. maša za generala Leona Rupnika in dr. Lovra Hacina. Nato polaganje venca pred spomenikom in komemoracija.

Razstava Bare Remec v Slovenski hiši ob 10. do 13. ure.

V Slovenski hiši ob 9.30 mladinska sv. maša, nato sestanek SDO in SFZ. O XII. zimski olimpiadi bosta poročala Matjaž in Marko Jerman.

SOBOTA, 11. septembra:

V Slomškovem domu družabni večer s plesom, ki ga pripravlja 5. letnik Srednješolskega tečaja ravn. Marka Bajuka. Sodeloval bo Slovenski instrumentalni orkester.

V Našem domu v San Justo igra „Domen“ ob 20. uri.

SLOVENC I PO SVETU

AVSTRALIJA

Slovenščina v srednjih šolah

Urednik avstralskih „Mislí“ p. Bazilij in p. Stanko sta v avgustovi številki „Mislí“ objavila melbournskim staršem sledeči poziv:

„Slomškova šola verskega središča v Kew, ki deluje že šestnajst let, in ostale šole naših društev so dobile svoje priznanje. EDUCATION DEPARTMENT za Viktorijo je odobril našo prošnjo in SLOVENSKI JEZIK je bil sprejet kot jezikovni predmet šolskega programa srednjih šol (High School). Pogoj je ta, da ima dovolj učencev, ki bi slovenski jezik izbrali za svoj srednješolski predmet namesto katerega tujega jezika (francoščine, nemščine...). Pouk se bo pričel z novim šolskim letom (v februarju 1977) v okviru sobotnega pouka modernih jezikov (dve dopoldanski uri). Predviden je slovenski razred v treh srednjih šolah: srednja šola melbournske univerze, Box Hill in Maribyrnong. To je naš prvi korak k priznanju slovenskega jezika tudi za maturitetni predmet. Če bo kaj priglasen, bo izven mesta, ni izključen razvoj slovenske dopisne šole.

Uspeh je za nas izredno velikega pomena, slovenski mladini pa najlepši dokaz, da je njen materin jezik s svojim literarnim bogastvom dragocena dediščina, ki jo je vredno ceniti. Zdej bodo imeli ugodno priliko, da jezik, ki ga vsaj delno že poznajo in jim je poleg angleščine bliže kot vsak drugi, tudi med svojim rednim šolskim izobraževanjem zares spoznajo, obogatijo, vzljubijo in ohranijo.

Slovenska mladina, prijavi se čimprej, da izpolnimo pogoje!

Čestitamo in želimo poln uspeh.

PO ŠPORTNEM SVETU

MIMA JAUSOVEC IZ MARIBORA — EVROPSKA PRVAKINJA. V Prerovu na Češkoslovaškem se je 7. avgusta končalo damsko evropsko prvenstvo v tenisu z največjim uspehom slovenskega tenisa, Mima Jausovec iz Maribora je v četrtni finalu prvič odpravila nevarno nasprotnico Morozovo (SZ), v polfinalu Regino Marsikovo (CSSR), v finalu pa up sovjetskega damskega tenisa Natalijo Čmistrov in osvojila s tem naslov evropske prvakinje med članicami.

Čez štirinajst dni je Jausovecva nastopila na prvenstvu Kanade v Torontu in osvojila prvo mesto z zmago nad Avstralko Leslie Hunt. Med moškimi je zmagal Argentinec Guillermo Vilas, ki je v finalu premagal Poljaka Wojteka Fibasa.

KRANJČAN BORUT PETRIČ NABIRA MEDALJE. Mladi kranjski plavalec je na evropskem mladinskem prvenstvu v Oslu na Norveškem postal evropski mladinski prvak na 1500 m. Dosegel je nov jugoslovanski (članski) rekord s 16:00,89. Samo za las je manjkalo, da bi uresničil svojo željo — preplaval 1500 m pod šestnajstimi minutami. Poleg tega je osvojil še dve drugi mesti: z novim jugoslovanskim rekordom na 400 m kravl s časom 4:04,02 in na 200 m delfin je osvojil srebrni medalji. Kot najuspešnejšemu tekmovalcu so mu za nameček dali še zlato medaljo v priznanje.

LJUBLJANSKA ALPINISTA GRADISAR IN HERZOG sta v triindevetih urah preplezala težavno novo smer v Grandes Jorasses nad Chamoniom v Franciji. To novo smer v ledenih vesinah Pointe Helene sta preplezala v dnevih od 3. do 5. avgusta. Ni še dokončno ocenjeno, ali ta vzpon kaj pomeni v evropskem merilu.

Prispevajte

v tiskovni sklad!

Razstava Bare Remec v Slovenski hiši ob 20. do 22. ure.

NEDELJA, 12. septembra:

Razstava Bare Remec v Slovenski hiši ob 10. do 13. ure.

V Našem domu srebrni jubilej šole „Franceta Balantiča“ in mladinski dan. Ob 8 maša, ob 9.15 proslava.

SOBOTA, 18. septembra:

V Slovenskem domu v San Martinu bo imel ob 20 g. župnik Franc Bergant skioptično predavanje o starem Egiptu. Po predavanju domača večerja.

SOBOTA, 25. septembra:

V Slovenski hiši proslava šolskih otrok na čast školu Slomšku. Ob 16 šolska maša, nato igra Mirka Kunčiča „Cmokce-Poskokee“ v izvedbi Slomškove šole.

NEDELJA, 26. septembra:

V Slomškovem domu velik Slovenski ljudski tabor v počastitev Ivana Cankarja, Simona Gregorčiča, Dragotina Ketteja, Srečka Kosovela in vseh ustvarjalcev slovenske besede in pesmi. Istočasno praznovanje 15-letnice Slomškovega doma.

NEDELJA, 3. oktobra:

V Slovenskem domu v San Martinu velika sanmartinska tombola.

Slovenski Srednješolski tečaj ravn. Marka Bajuka sporoča, da je v soboto 4. septembra ređen pouk. Po pouku izredna seja profsorskega zbora.

SVETOVNI REKORDER v skoku v višino D. Stones se je na Olimpiadi v Montrealu uvrstil šele na tretje mesto. Skočil je samo 221 cm, prvi je bil Jacek Wsola (Poljska), ki je s 225 cm postavil nov olimpijski rekord, drugi je bil Kanadčan Greg Joy s 223 cm. Stones pa je bil eden najneprilnejših udeležencev. Dva dni po slovesni otvoritvi je odšel nazaj v Los Angeles, ker mu ni bila všeč olimpijska vas: „Kopalnica na vsakih 12 oseb, saj to ni mogoče,” je dejal. „Neudobje bi še prenesel, a moji pijani rojaki, ki so zvečer skoraj bruhalo po meni, ko so malo prej ob pogledu na ameriško zastavo še pretakali domovinske solze, so bili glavni povod, kajti moja zlata medalja je v nevarnosti”. Precej trpkih je povedal na račun Kanadskih gostiteljev: „Šest let so imeli časa za pripravo olimpijskih iger, pa jim še šest novih let ne bi zadostovalo, da bi bilo vse tako, kot bi moralo biti”. A vse govorjenje lepemu, zaupljivemu in vase zaverovanemu rekorderju ni pomagalo, morda mu je celo škodilo, dobil je le bron...

5. avgusta pa je Stones v Filadelfiji (ZDA) spet zablestel. Izboljšal je svoj svet. rekord za 1 cm - skočil je 232 cm.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Seja upravnega sveta ZS bo v petek 10. septembra ob 20 v Slov. hiši.

Slovenska radijska oddaja je vsako nedeljo od 19.05 do 19.30 na radio Antartida.

Pisarna in knjižnica ZS je odprta vsak dan od 16. do 20. ure.

**Prof. dr. JUAN
JESUS BLASNIK**

**Specialist za ortopedijo
in travmatologijo**

Marcelo T. de Alvear 1241, pta. baja
Capital Federal
Tel. 41-4418

Ordinira v torek in petek od 17 do 20.
Zahtevati dokazila ure za privatno
telefon 622-4183.

**Učenci in bivši učenci
Balantičeve šole v San Justu**

te vabimo, da se udeležiš:

- v soboto, 11. septembra, ob 20, igre "Domen", po njej pa v družbi naših vzgojiteljev družabnega srečanja z zakusko.
- v nedeljo, 12. septembra, ob 8, sv. maše in nato v Domu akademije ob srebrnem jubileju naše šole.

Tvoji sošolci.

Vabljeni so tudi tvoji starši in otroci!

Naš dom
San Justo
MLADINSKI DAN

12. SEPTEMBRA 1976

ob 10.30 športna tekmovanja; ob 13 kosilo; ob 16.30 razdelitev pokalov

ob 17.00 igra **DOMEN**

ob 19.00 prosta zabava ob Instrumentalnem ansamblu

Vabita SFZ in SDO — San Justo

SDO

SLOVENSKA VAS

vabita na svoj

SFZ

25. mladinski dan

v nedeljo, 19. septembra

9.30 mladinska maša

10.30 športni program

16.30 kulturni program

nato prosta zabava

Sodeluje: Slovenski
instrumentalni ansambel

SLOVENSKO GLEDALIŠČE
v Buenos Airesu

Molière

TURTUFFE

(Svetohlinec)

komedija v petih dejanjih
v petek, 3. sept., točno ob 21
v soboto, 4. sept., točno ob 17.30
(vstopnina pri tej predstavi za
dijake \$ 50.—)

v soboto, 4. sept., točno ob 21
Režija: Maks Borštnik

Slovenska hiša,
Ramón L. Falcón 4158

V NEDELJO, 5. SEPTEMBRA

**snidenje Slovencev v
San Martinu s svojim
škofom
msgr. Menéndezom**

ob 9 škofova maša v zavodu
„Sagrado Corazón“, nato
sprejem škofa v Sloven-
skem domu ter skupni
zajtrk s škofom.

Vabljeni vsi rojaki!

Narodne noše — na plan!

26. september je vaš dan!

Na velikem slovenskem taboru, ob po-
dobah Ivana Cankarja, Simona Gregor-
čiča, Dragotina Ketteja in Srečka Ko-
sovela!

Pridite vsi in vse, da dostojno prosla-
vimo obletnice glasnikov resnice in
lepote!

26. septembra, na svidenje
v Slomškovem domu!

JAVNI NOTAR

**FRANCISCO RAUL
CASCANTE**

Escritano Público

Calle 1642 Buenos Aires

Pta. baja, ofic. z

T. E. 35-8827

NAŠ DOM

JOSIP JURČIČ

drama v 5. dejanjih

DOMEN

Režiser: Frido Beznik

Scena: Tone Oblak

sobota, 11. septembra, ob 20. uri

nedelja, 12. septembra, ob 17. uri

Če si član SLOGE, star od 30 do 50 let, se lahko zavaruješ od
1. oktobra t. l. dalje

Za m\$N. 6.000.000.—

Kako? Vložiš m\$N 1.500.000 od katerih lahko vsakih 6 mesecev
dvigneš lepe obresti, medtem boš zavarovan, naložba pa ostane
tvoja last. Ne odlašaj! Pozanimaj se v uradnih urah ob: Po-
nedeljkih, sredah in petkih od 15. do 19. ure v zadržni pi-
sarni: Bm. Mitre 97, Ramos Mejia ali po T. E. 658-6574.

30-LETNICO MUČENIŠKE SMRTI

generalala Leona Rupnika

poveljnika slovenskega domobranstva
in

dr. Lovra Hacina

upravnika policije,

bomo proslavili v nedeljo, dne 5. septembra 1976 v Slovenski hiši.
Ob 9.30 dopoldne bo daroval sv. mašo direktor msgr. A. Orehar v
cerkvi Marije Pomagaj.

Po sv. maši bo pologanje venca in komemoracija pred spo-
menikom. Slavnostni govornik bo predsednik Zedinjene Slo-
venije Marjan Loboda; recitator pa prof. Stanko Jerebič.
Sodeluje fantovski pevski zbor in "klarini" mladinske godbe.

Častna dolžnost je, da se spomnimo velikih, zaslužnih mož, ki so šli
preko mučeništva v smrt za našo slovensko svobodo.

Vabljeni vsi rojaki, posebno mladina!

Slovenski protikomunistični borci

Zahvala

Ob bridki izgubi naše dobre žene, mamice, gospe

Marije Žitnik roj. Podržaj

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so se žrtvovali za mamico v njeni bo-
lezni, predvsem Tonetu Podržaju, ge. Sušteršičevi, gđc. Julki Lužev-
čevi in vsem drugim gospem in gospodičnam, ki so ji z obiski lajšali
trpljenje.

Posebna zahvala g. župniku Prebilu, ki ji je skrbno delil duhovno
tolažbo v njeni bolezni in jo spremljal na zadnji poti, kakor tudi za
poslovilne besede.

Zahvaljujemo se tudi g. župniku Škulju za opravljeno sv. ma-
šo in g. župniku Grbcu za spremstvo pogreba.

Hvaležni smo g. Kastelcu, ki je ob mamičini smrti uredil vse po-
trebno za pogreb. Hvala družbi Elemec za vence in vsem drugim da-
rovalcem cvetja.

Bog povrni vsem prijateljem, sosedom in sorodnikom, ki so ma-
mico kropili in jo spremljali na zadnji poti ter nam pomagali vdano
sprejeti njeno izgubo.

Mirko Žitnik, mož
in otroci: Mari, Irena, Bogdan,
Ani, Joži in Tone
ter ostalo sorodstvo.

Slovenska vas, 25. avgusta 1976

RUTA 205 FTE. ESTACION
TEL. 295-1197

AVDA. 25 de MAYO 136

ALMAFUERTE 3230
a 1 cuadra Municipalidad

AVDA. PAVON/H. YRIGOYEN 8854/62
TEL. 243-2291/3058 (Entre Boedo y Sáenz)

EZEIZA

C. SPEGAZZINI

SAN JUSTO

LOMAS DE
ZAMORA

Opozarjamo, da imamo v Lomas de Zamora, v našem novem
velikem lokalu, vedno na razpolago najfinejše pohištvo.

Ludvik Puš

NA DOLGO POT

V idiličnost najinih sprehodov se spremljava psa Luxovega kalibra večkrat ni prav nič podala. Saj je bil pohleven in ubogljiv, dokler je v njem prevladovala zlahtnost skrbne in do konca izdelane dresure. Kadar pa se je v njem z vso izvirno silo vzbudila njegova volja narava, je bilo pohlevnosti in ubogljivosti konec kot bi odrezal. Nič ni zaleglo klicanje, nič kričanje in hudovalje, najbrž bi tudi palica ali jermen po njegovem hrbtu nič ne opravila. Reči se mora, da Luxa njegov volji nagon k sreči ni preveč pogosto zapeljeval v greh, vendar nisi mogel nikoli biti čist brez skrbi, kadar koli se je pri svojem lomastenju čez drn in strn preveč oddaljil. Da bi ga pa človek vodil na vrvi, ni bilo misliti.

Zelo nevarna je postala situacija, če smo kje naleteli na kako kozjo ali ovčjo čredo v bližini na paši. Tedaj je Lux pokazal svojo voljo naravo.

Odločila sva se bila nekega dne, da enkrat obiščeva vas Penningberg na nekoliko posevnem platoju nad visoko hofgartensko dolino, kamor je redno hodil kooperator Boštjan v šolo učiti verouk. Od tam je bil doma tudi mladi farni mežnar Toni, zelo uslužen in pripraven fant, ki je naju večkrat spodbujal, naj si vendar enkrat ogledava njegov rojstni kraj. Lepega jesenskega dne sva se res odpravila na pot — razmeroma dolgo in naporno pot —, ki ni samo zahtevala dobro uro hoda, ampak tudi dokaj fizičnih sil. Razume se seveda, da je bil z nama tudi Lux.

Izbrala sva si eno izmed bližnjic, ki

pelje skozi zaselek Kühle Luft in se tja za redkimi hišami vzpne strmo navkreber. Pot ni podobna kolovozu ampak kozji stezi po hudourniški grapi, tu in tam zasuti s kamenjem in drugimi naplitvinami, kjer se bistra voda malega potočka nabira v zelenkaste tolmučke.

Strmina se nekoliko višje izravna v skoraj vodoravno stopnico, na katere parobku nekoliko na strani stoji nova, ne velika hiša, bolj gosposka kot kmečka. Preden se dobro zavem, se zasliši od hiše sem obupno kokodakanje perutnine, ki je očitno v stiski. Ustrašim se, da mora biti z Luxom kaj narobe. Hitro stečem ob majhnem, luži podobnem jezercu, da bi pogledal, kaj se je zgodilo, in da bi preprečil kak nevshečen Luxov poseg v tujo živo lastnino. Komaj napravim nekaj korakov, že zagledam psa, kako zavije okrog hišnega vogala in zmagovalno nese v gobcu neko rjavkasto stvar, nič podobno kak putki ali piščanec. Napol v teku jo reže proti obrežju jezera, se tam ustavi, in ko spusti svoj plen na tla, vidim, da je ujel neke mladega kunca, ki je bil medtem v njegovem mogočem gobcu že preminul. Ostro ga pokaram in pokažem na ubogo žrtev.

Prihuljeno, za spoznanje pomaha z repom ter se mi približa, ne da bi si upal pogledati proti meni; videlo se je, da si je svest svojega greha. Nič nisem več rekel, samo prijel sem ga za ovratnico in šel z njim pred hišna vrata. Bila so zaprta, kazalo je, da ni nikogar doma. Morda je bilo bolj prav tako. Pustili smo kunca na obrežju je-

zerca in nadaljevali pot.

Domov grede bi se bilo spet zgodilo nekaj podobnega z mlado kozico, da nisem pravočasno tega preprečil. Živalca se je bila domnevno preveč oddaljila od domačije in od ostalega kozjega rodu in se zgubila v grmovju. Tam jo je z veliko pasjo večšino odkril Lux, začela se je igra, ne da bi bilo v prvih trenutkih mogoče vedeti, kaj se dogaja. Midva sva hodila počasi in varno navzdol po dokaj razdrapani gozdni poti in se pogovarjala. V tem okolju nama še na misel ni prišlo, da bi mogel pes spet kako zagosti, zato sva ga spustila iz misli.

Hipoma se razlegne po hosti nena- den, močan kozji meket, utihne in se ponovi še ostreje. Po glasu meketanja je bilo jasno, da gre za doraščajočo, če ne skoraj doraslo jagnje. Kozico je ta klic v pomoči rešil smrti, kajti Luxova volja kri ni poznala usmiljenja, kadar se je v njem zbudila sla po mo- ritvi.

Takoj sem vedel, kaj se godi. Po- grabila me je jeza, da sem pošteno za- robantil, vendar urno stekel v smeri meketanja, ki kar ni odnehalo. Preden sem pritekel na lice mesta, je pes že držal ubogo kozico, ki se je divje branila in drla na ves glas. Med potjo sem pobral med dračjem suho krepelce, prijel psa za ovratnico in pošteno mah- nil po njegovem hrbtu. Spustil je kozo iz gobca, a videti je bilo, da divjina v njem kljub udarcu ni popustila in bi bil brez dvoma svojo ubogo žrtev spet popadel, če bi ga bil izpustil. Kar naprej se je zaletaval proti nji in bi jo bil spet popadel, da ga nisem komaj zadr- žal, da se mi ni iztrgal.

(Bo še)